

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 333/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **BENCONT COLLECTION, a. s.**, Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO 47 967 692, zastúpenej advokátkou JUDr. Veronikou Dolákovou, PhD., Martinčekova 13, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 8Up/724/2022 z 3. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenie okresného súdu a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom na vydanie platobného rozkazu z 31. mája 2022 na okresnom súde podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) domáhala proti žalovanému zaplata sumy 12 159,86 eur s príslušenstvom. Tvrdila, že jej právny predchodca ako veriteľ (Poštová banka, a. s.) a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o úvere, podľa ktorej bol žalovanému poskytnutý úver. Žalovaný ho

však riadne nesplácal, čo malo za následok, že úver bol 4. apríla 2012 vyhlásený za predčasne splatný.

3. Vyšší súdny úradník okresného súdu uznesením č. k. 8Up/724/2022 z 28. októbra 2022 v spojení s namietaným uznesením sudcu okresného súdu návrh sťažovateľky na vydanie platobného rozkazu odmietol s odôvodnením, že sťažovateľkou uplatnený nárok vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom pri nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv musí konajúci súd v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) prihliadať *ex offio* na premlčanie uplatneného nároku. Z príloh priložených k návrhu na vydanie platobného rozkazu považoval okresný súd za preukázané, že úverová pohľadávka sa stala predčasne splatnou 4. apríla 2012. V čase vyhlásenia predčasnej splatnosti bol žalovaný v omeškaní so splátkou splatnou 18. augusta 2011, 18. septembra 2011, 18. októbra 2011 a 18. novembra 2018, ktorú neuhradil v plnej výške. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol na okresnom súde podaný 31. mája 2022, teda v zmysle § 103 v spojení s § 54a OZ po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. K námietke sťažovateľky o spočívání premlčacej doby podľa § 112 OZ okresný súd uviedol, že sťažovateľka si svoj nárok uplatnila na rozhodcovskom súde, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom. Následne si svoju judikovanú pohľadávku uplatnila v exekučnom konaní, ktoré však bolo zastavené pre neplatnosť rozhodcovskej doložky (rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok). Z uvedeného dôvodu tak sťažovateľka nenaplnila dikciu uvedenú v § 112 OZ o uplatnení si dotknutého práva na všeobecnom súde alebo inom príslušnom orgáne (napríklad rozhodcovskom súde), a preto nedošlo k spočívání premlčacej doby.

II.

4. Sťažovateľka uvádza, že výklad a aplikácia § 112 OZ, ktorý nepripúšťa spočívání premlčacej doby, keď účastník právneho vzťahu legitímne uplatní svoje právo na rozhodcovskom súde, je v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže tým dochádza k úplnému zmareniu možnosti domáhať sa svojho práva na súde. Namietaným výkladom podľa sťažovateľky dochádza k neprimeranému uprednostneniu záujmov žalovaného (resp. povinného v exekučnom konaní). K namietanému porušeniu práv vlastníť a pokojne užívať majetok sťažovateľka uvádza, že predmetom vlastníckeho práva je aj proti dlžníkovi (žalovanému) v upomínacom konaní uplatnená pohľadávka, pričom štát jej nezabezpečil primeranú a efektívnu úroveň ochrany, keď konal jednostranne v prospech žalovaného prostriedkami bezhraničnej ochrany spotrebiteľa. Podľa sťažovateľky jej úplne zaniká nárok na domáhanie sa toho, čo je predmetom jej vlastníckeho práva.

III.

5. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

6. Ako už ústavný súd rozhodol v obdobnej veci sťažovateľky (III. ÚS 566/2022), sťažovateľka si svoju pohľadávku proti žalovanému uplatnila dvoma zákonom predpokladanými, no ústavou výslovne nevyžadovanými alternatívnymi spôsobmi. Po prvýkrát v rozhodcovskom konaní s tým, že v ňom vydaný rozhodcovský rozsudok nevedol k vymoženiu pohľadávky v exekučnom konaní, keď exekučný súd rozhodol o jeho nespôsobilosti. Následne sa sťažovateľka svojho nároku

domáhala ďalším alternatívnym spôsobom, a to návrhom na vydanie platobného rozkazu podľa zákona o upomínacom konaní, keď očakávala, že jej spor bude vyriešený platobným rozkazom upomínacieho súdu. Tomuto osobitnému procesnému návrhu sťažovateľky ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením vyhovené nebolo z dôvodu názoru okresného súdu o premlčaní sťažovateľkou uplatnenej pohľadávky. Tento záver mal však za následok len to, že sťažovateľke nebola poskytnutá osobitná procesná ochrana v prostredí platobného rozkazu upomínacieho súdu ako odklonu od rozhodnutia vo veci po verejnom a ústnom prerokovaní tak, ako to predpokladá či už čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona o upomínacom konaní: „Konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku.“ Podľa § 6 ods. 3 zákona o upomínacom konaní: „Odmietnutie návrhu nie je prekážkou na opätovné uplatnenie nároku podľa tohto zákona alebo na jeho uplatnenie podľa Civilného sporového poriadku.“

8. Právny záver okresného súdu obsiahnutý v namietanom uznesení nie je konečný a sťažovateľka sa zaplatenia svojej pohľadávky – svojho majetkového práva, môže domáhať riadnou súdnou cestou podaním žaloby proti dlžníkovi. V takomto ústavou predpokladanom súdnom konaní môže byť znova vo viacerých inštanciách všeobecného súdnictva a predovšetkým inak, ako to vyplýva z namietaného uznesenia okresného súdu, posúdená otázka toho, či sťažovateľke možno súdnym rozhodnutím priznať ňou, doteraz len alternatívnymi prostriedkami uplatňované právo na zaplatenie pohľadávky.

9. Možnosť uplatnenia pohľadávky sťažovateľkou prostredníctvom žaloby podľa Civilného sporového poriadku s následným potencionálnym záverom o dôvodnosti jej nároku, pri ktorom všeobecné súdy nie sú viazané právnym názorom okresného súdu, ktorého správnosť a ústavnú udržateľnosť namietka sťažovateľka touto ústavnou sťažnosťou, je právnym prostriedkom, ktorý sťažovateľke priznáva zákon na ochranu jej uplatnených práv. Toto právo spočíva v tom, aby o jej nároku bolo poslednou inštanciou všeobecného súdnictva rozhodnuté ústavne súladným spôsobom. Rovnako tomu je pri základnom práve podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. V ústavnou sťažnosťou namietanom uznesení okresného súdu formulovaný záver o tom, že pohľadávke sťažovateľky ako súčasť jej majetku nemožno priznať ochranu platobným rozkazom v upomínacom konaní, neznamená, že jej nemožno vyhovieť v konaní o žalobe podľa Civilného sporového poriadku. Sťažovateľka tak naďalej disponuje právnym prostriedkom ochrany jej práv.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

11. Ústavný súd na základe uvedeného preto vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g)

zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov] a vo vzťahu k čl. 20 ods.1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu pre jej neprípustnosť [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu